

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 december 1997 door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende het uitzenden van mededelingen van de Vlaamse overheid en leden van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest door de BRTN", heeft op 20 januari 1998 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering beoogt de nadere regels vast te stellen voor het uitzenden door de BRTN (lees : VRT) van mededelingen van de overheid. Met de overheid worden bedoeld het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering en leden van de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (artikel 1, tweede lid, van het ontwerp).

Die mededelingen, die in het "Algemeen Nederlands" moeten geschieden en onder verscheidene vormen gedaan kunnen worden, moeten de instemming genieten van de instantie waarvan het lid deel uitmaakt (artikel 1, eerste, derde en vierde lid). Ze mogen de maximumduur van vijf minuten niet overschrijden (artikel 6). De VRT kan gevraagd worden om technische middelen en personeel ter beschikking te stellen (artikel 4). Er mag evenwel geen beroep gedaan worden op personen die mediabekendheid hebben wegens hun medewerking aan informatieve programma's (artikel 1, vijfde lid).

Behoudens hoogdringendheid dienen de mededelingen steeds vooraf te worden opgenomen (artikel 3) en dient hun uitzending vooraf geprogrammeerd te worden (artikel 5).

Het ontworpen besluit is bedoeld om in de plaats te komen van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juli 1992 betreffende het uitzenden van mededelingen van de Vlaamse regering door de BRTN.

.../...

2. Rechtsgrond voor het ontworpen besluit biedt artikel 27 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, zoals vervangen bij artikel 4 van het decreet van 29 april 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht (1).

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat de mededelingen in spoedeisende gevallen rechtstreeks worden uitgezonden.

Het kan nuttig zijn om, m.b.t. spoedeisende gevallen, ook in de artikelen 4 en 5 te voorzien in een uitzondering op de aldaar bepaalde termijnen voor, respectievelijk, de aanvraag om de realisatie van een mededeling te verzorgen en de aanvraag voor de uitzending van een mededeling.

De gemachtigde van de regering is het hiermee eens.

(1) Die bepaling treedt krachtens artikel 18 van hetzelfde decreet in werking op het ogenblik dat de omzettingsbeslissing uitwerking verkrijgt.
Overeenkomstig artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 9 december 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in de naamloze vennootschap van publiek recht VRT en betreffende de goedkeuring van de statuten, heeft die omzetting plaatsgevonden op 1 januari 1998.

2. Vermits het de bedoeling is dat het ontworpen besluit in de plaats zou komen van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juli 1992 betreffende het uitzenden van mededelingen van de Vlaamse regering door de BRTN, dient dit laatste besluit uitdrukkelijk opgeheven te worden. Dit dient te gebeuren bij een afzonderlijk artikel, in te voegen tussen de artikelen 6 en 7.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Luidens artikel 27, § 1, van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, moet de VRT mededelingen uitzenden van de Vlaamse regering, van het Vlaams Parlement, van de ministers van de regering en van de staatssecretarissen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Aangezien de gewestelijke staatssecretarissen geen deel uitmaken van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (zie artikel 41, § 2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen), dienen zij apart vermeld te worden.

Het opschrift van het ontwerp schrijve men dan ook beter als volgt :

"Besluit van de Vlaamse regering betreffende het uitzenden door de VRT van mededelingen van het Vlaams Parlement, van de Vlaamse regering en van de ministers en staatssecretarissen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest".

.../...

Aanhef

1. In het eerste lid schrappe men de woorden "betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht".

2. In de aanhef dient een verwijzing te worden opgenomen naar het advies van de inspectie van financiën, gegeven op 3 september 1997.

Artikel 1

1. Volgens het tweede lid mogen de mededelingen worden "gedaan" door het Vlaams Parlement, leden van de Vlaamse regering of van de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

De draagwijdte van die bepaling is niet duidelijk.

Als het de bedoeling is te bepalen wiens mededelingen uitgezonden moeten worden, zou die bepaling in feite niet méér inhouden dan wat reeds in artikel 27, § 1, van de gecoördineerde decreten wordt bepaald. In die lezing is artikel 1, tweede lid, overbodig. Willen de stellers die bepaling niettemin behouden, dan dient daarin uitdrukkelijk verwezen te worden naar de genoemde decreetsbepaling ("overeenkomstig artikel 27, § 1, ..."), opdat de hogere norm herkenbaar zou zijn. Bovendien zouden dan de woorden "leden van de Vlaamse regering of van de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest" vervangen moeten worden

.../...

door "de Vlaamse regering en de ministers en staatssecretarissen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest".

Het zou echter ook kunnen dat het de bedoeling is te bepalen wie de mededelingen materieel mag uitspreken. Wat het Vlaams Parlement betreft, staat het echter niet aan de regering om terzake regels vast te stellen. Voor het overige zouden de woorden "of van de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest" vervangen moeten worden door "of ministers of staatssecretarissen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest".

Naar gelang van de bedoeling van de stellers van het ontwerp, dient het tweede lid dus in de ene of de andere zin te worden aangepast.

2. Luidens artikel 1, derde lid, moet de inhoud van de mededelingen de instemming genieten van "het respectievelijk orgaan waarvan het lid deel uitmaakt".

In de mate dat deze regel betrekking zou hebben op de Vlaamse regering is hij overbodig aangezien de Vlaamse regering in beginsel collegiaal optreedt.

Volgens de gemachtigde van de regering heeft deze bepaling in feite tot doel te waarborgen dat de mededelingen gedaan door de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en door de gewestelijke staatssecretarissen, steeds het akkoord van de hele regering zouden hebben.

.../...

Krachtens artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is de Vlaamse Gemeenschap weliswaar bevoegd voor de radio-omroep en de televisie, het uitzenden van mededelingen van de federale regering uitgezonderd, en kan zij bijgevolg terecht bepalen dat de VRT mededelingen van o.m. de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de staatssecretarissen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet uitzenden (1).

Het beginsel van de autonomie van de gemeenschappen en de gewesten staat er evenwel aan in de weg dat de Vlaamse regering regelend zou optreden t.a.v. de besluitvorming binnen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, zelfs i.v.m. de mededelingen van die laatste regering.

Men late derhalve artikel 1, derde lid, weg.

Het gevolg zal dan zijn dat de regel van de consensus nog steeds blijft gelden, behalve in het geval van een delegatie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan een van haar leden (artikel 69 van de genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980, van toepassing op het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest krachtens artikel 36, § 1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen).

(1) Rdpl. Arbitragehof, nr. 73/97 van 25 november 1997, overweging B.2.3.

Artikel 5

1. Luidens de eerste volzin worden "de mededelingen ... uitgezonden op het schriftelijk verzoek van de Vlaamse minister bevoegd voor het mediabeleid".

Volgens de gemachtigde van de regering fungeert de minister als tussenpersoon en is het niet de bedoeling dat hij de bevoegdheid krijgt om een voorafgaande selectie te maken.

Het is volgens de gemachtigde van de regering evenmin de bedoeling dat de VRT een aanvraag zou kunnen weigeren. Het woord "verzoek" kan, wat dit laatste betreft, een andere indruk wekken.

Een en ander zou beter op een duidelijkere wijze geformuleerd worden.

2. De tweede volzin van dit artikel bepaalt dat de Vlaamse minister bevoegd voor het mediabeleid "de dag en het radio- en/of televisieprogramma (aanduidt) waarop, evenals het hoofdjournaal waarna een mededeling moet worden uitgezonden".

Luidens artikel 7 van de gecoördineerde decreten stelt de VRT autonoom zijn programma-aanbod en uitzendschema vast. De enige beperking in dit verband is terug te vinden in artikel 27, § 2, van die decreten, dat bepaalt dat de mededelingen worden uitgezonden in aansluiting op een hoofdjournaal.

.../...

Bij gebreke van uitdrukkelijke decretale machtiging aan de Vlaamse regering, kan deze niet afwijken van het principe van de autonomie van de VRT i.v.m. het programma-aanbod en het uitzendschema. Zij kan een dergelijke bevoegdheid bijgevolg ook niet toekennen aan een van haar leden.

Artikel 5, tweede volzin, moet derhalve weggelaten worden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
	A. ALEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER